

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN

The Swedish Canada News

ARG. (YEAR) 30.

LÖSNUMMER 10 CENTS.

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 27 JULI, 1922

LÖSNUMMER 10 CENTS.

Nr. 30

Manitobas farmare skola bilda regering

Saskatchewan legislatur accepterar principen om en vetenämnd. Alberta legislatur öppnar extra session för vetefrågan. Planer att skapa ett centralt farmråd i östern.

Prof. J. Bracken vald som U.F.M:s ledare

Farmpartiet i Manitoba erövrade som vi nämnde i korthet i förlöbet nummer, det flesta antalet säten i legislaturen. Sedan nu valresultatet blivit kungjort även i Winnipeg, visar det sig, att United Farmers valde 24 kandidater, de progressiva i Winnipeg och samt independenta farmare två. Man kan således säga att farmarna i sin helhet kunna räkna 27 man utav 55. De tre utpekade valen kommer otvivelaktigt att ge farmarna en eller två kandidater till De liberala lyckades endast invalja 7, de konservativa 6, olika arbetarpartier 4 samt övriga independenta 5 och till sist invaldes fusionskandidaten i Brandon. Härnådan änge vi valkretsarnas och de respektive nya legislaturledarnas namn under sänd olika parti-rubriker:

- UNITED FARMERS
Morris—W. R. Clubb.
Iberville—A. R. Bovin.
Birtle—W. J. Short.
Killarney—A. E. Foster.
Springfield—C. Barclay.
Placer—M. V. Bachynsky.
Minnedosa—Neil Cameron.
Cardiot—Albert Prefontaine.
Rockwood—W. C. McKinnell.
Dufferin—W. Brown.
Manitou—George Compton.
Deltoraine—D. S. McLeod.
Russell—I. B. Griffiths.
Mountain—Chas. Cannon.

Hemlighetsfull ras av dvärgar

Ett dvärgfolk uti östliga Siam säges äga förmåga att göra sig aldeles osynliga.

Danska majoren Erik Seidentaden leder sina uppförelser framman genom sig, Henry Hellsten.

En dansk major Erik Seidentaden, har för förtärlaren Henry Hellsten berättat om ett dvärgfolk, Kha Tam Bang, vilarna, som kunna göra sig osynliga, en stam som han mött på sina inspektionsresor som generalmajor i Udorn, det östligaste Siam, skriver vår kollega Sv. Kurten, och fortsätter: Det finns alltså ännu romantik kvar på jordklotet. Major Seidentaden tillbringade tio år i skogarna omkring Mekongfloden på gränsen mot Kambodja och den franska Laosstaten. Han är en av de ytterst få vita män, som verkligen känna till detta av mystik uppfyllda land. Han berättar:

För tre år sedan träffade jag flera jägare från Pak-Bang, som talade om Kha Tam Bang-folket, som levde på Pu-Kiobergets sluttningar. Jag hade hört talas om de mystiska dvärgarna redan några år tidigare i Udorn, men jag hade inte den gången tagit berättelserna så värt mycket på allvar — åtminstone inte dvärgfolkets förmåga att göra sig osynligt. Nu skildrade Pak-Bangjägarna dvärgarna som mycket små men harmoniskt byggda, med krutt hår som mongolerna, inte krulligt som negrerna. Hudfärgen är ovanligt mörk. Både män och kvinnor på fullständig nakna. De byggs sig inte byxor, men söka skydda under lövkrämlor, som de ofta sitta i, men lämna efter några få dagar. De kallas också därför Kha Dong Luang — de vissa bladens folk. Deras enda vapen är ett kastspjut av trä, vars udd hårdats i elden. De äro både modiga och erfarna jägare, som jaga och nedlagga såväl nödhjörningen som sladagen, den allit stridslystna vilodan och Schomburgkporten, som har mycket grenig hornkrona och är så sälsynt djur, som endast förekommer i dessa trakter.

Dvärgfolket brukar inte jorden, utan nöjer sig med att plocka vilda bananer, yams och åttliga svampar. Deras levnadssätt är mycket primitivt, några hygieniska begrepp ha de inte, och de flesta nyfödda barn dö av byst på vård. Förmågan att göra sig osynligt har utvecklats genom deras strävan för att möta medlemmar av andra stammar. De äro tydligen mestare i mimikri och camouflage. Men som inte ens dessa människor äro helt oberoende av kulturens laster — de ha svårt att andvara tobak — få de ibland bekäma sig till bytshandel med det kringboende Laofolket. Och affären tillgår sålunda: På en sådan långa tider överenskommen plats lägga dvärgarna saker, som ha handelsvärde och som de veta att Laofolket gärna vill ha och försvinnas sedan blitsnabbt. Hur kvicka är Laosstammarna äro i vändningarna, komma de dock alltid för sent för att få handla.

(Forts. å sid. 4.)

Monopoliserad radiotelegrafi

Radion för statsmonopoliseras, ty fri konkurrens liktydig med den trädslösa död.

Berömd faktnan uttalar sig

Den, som kommer först till kvarn, får först mala, vadan Sverige raskt bör skaffa sig lämplig vägländ.

Chetsingjören vid världens största bolag för trådlös telegrafi, Radio Corporation of America, den svensk födda hr E. T. W. Alexanderson, har under några dagar uppehållit sig i Stockholm, skrivs därifrån i början av månaden, och det är ju ganska naturligt om hans därvaro blivit så i samband med planerna på den svenska storförordningen, för vars anläggande även det av hr Alexanderson förtädda bolaget, såsom man torde minnas, ingivit anbud.

Mr. Alexanderson ville emellertid inte riktigt ut med språket när en av Dagens Nyheter medarbetare under ett samtal med honom berättade hans eventuella mellanhanden med det svenska telegrafverket på tal.

Något ytterligare ansåg sig hr Alexanderson inte kunna säga, men så mycket framgick i alla fall tydligt, att han hyste de allra största förhoppningar om att Radio Corporation skulle utgå som serare i konkurrens med den svenska anläggningen med sina medeltärlar, Marconi Wireless i London, Telefunken i Berlin och Société Française Radio Electrique i Paris.

(Forts. å sid. 5.)

Eugene Debs befinner sig i sjukhus i Chicago

Han behöver vila och lugn för att repa sig efter fängelsejournen.

Expropriation för kolonisering

Svenska regeringen undersöker möjligheterna för en snar jordbrukskolonisation.

Nya jordbruk planeras 1923

Streksituationen i U.S. allvarsam

Kongressen blir uppmannad taga aktion av ombud för 'Big Four Brotherhoods'.

(Forts. å sid. 4.)

Internationell arbetarkongress

En strikt allierad kontroll av Tyskland. Kommission skall pröva engelska "Avtal om rysk-amerikansk handel via Finland ingått."

Haagkonferensen föll på ryska frågan

Den internationella arbetarkongressen av Nationernas förbund kommer att öppna sin fjärde internationella konferens i Geneva den 18 oktober. Den allmänna kontrollen av denna organisation utövas av 24 medlemmar, av vilka 12 representera regeringarna samt 6 arbetstygarna och 6 arbetarna. Det förväntas ej att en dylik organisation skarp kritiseras, då man tänker på, att det finnes 54 stater i den internationella arbetarkongressen. Somliga av de små staterna i Europa ha protesterat emot, att de ej voro adekvat representerade. Många stater utom Europa — särskilt Indien och staterna i Latinamerika — ha fast uppmärksamheten på att av de 15 olika länder, som representeras där, så äro 12 europeiska — Argentina, Japan och Canada äro de enda länder representerade utom Europa.

Lösningen av frågan om balansen mellan Europa och andra världsdelar samt möjligheten av bättre representation för dessa senare synes ligga i att antalet medlemmar ökas. Men detta kan ej ske utan att revidera fredstraktaten.

Mycket är att vänta av denna arbetskongress, där arbetarna äro i minoritet, ty de flesta regeringsrepresentanter måste räknas som arbetstygarnas meningsfränder.

Haagkonferensen passerade den 14 da, den förgångna tidens ramar, utan att ha lyckats nå sitt mål, nämligen att få en ekonomisk öppnelse med Sovjet-Ryssland. Bland rapporterna över konferensen märktes särskilda dokument, som sökte förklara, varför subkommissionen för privat egendom, debet och kredit misslyckades uti att nå några konklusioner, vilka kunde tjäna som en basis för en allmän överenskommen med Ryssland. Ett fjärde dokument förklarade att det ryska förslaget ej kunde bli grunden för en överenskommen, enär det ej innehöll några regler eller garantier.

(Forts. å sid. 4.)

Fint schackdrag utav en filmdiva

Gloria Swanson gifte bort sin mamma efter att ha vampat en kärlekskrank gubbe.

Gubbens släktingar ha bröjt rättgång samt söka bevisa att Gloria övat ett otillbörligt inflytande.

Från den världsbekända filmstaden Los Angeles med sitt lika ryktbara Hollywood kom för någon tid sedan ett äro från den svenska filmdivan Gloria Swanson — en tös som för resten har ruter i kroppen och att döma av hennes utförliga roller även är i besittning av en kraftig fysik — och hennes moder voro invecklade i en rättgång om \$100,000, skriver vår kollega Vestuutens samt försvader: En gammal amerikansk vid namn Max (thow J. Burns, påstås förstå ha varit kär i Gloria, som många äro väl det, men att Gloria icke var vidare kär i honom. För att "guldfisken" emellertid icke skulle hamna utom släkten, tjuvade Gloria till honom just jagom för att få inflytande över honom — varpå hon introducerade sin mamma, med vilken Burns också gifte sig. Han fick sålunda Gloria till dotter, även om hon icke blev hans maka.

Gamle Burns dog och hade fört testamentet nästan hela sin förmögenhet till sin hustru, Gloria Swanson, moder, Adeline Swanson Burns, vilket naturligtvis förtrodde hans övriga arvingar, varför dessa nu stämt Mrs Burns och hennes dotter, framställande att Gloria Swanson utövat en vampyr inflytande över gamle Burns till förfång för de andra arvingarna. De ha som vittne inkallat miss Ida Morris, vilken som kassörska i Burns affär läste gubbens alla papper och hon påstår, att Gloria "klappade om" gamle Burns då och då samt ofta erhöi checkar av honom. Tillsammans med sin moder besökte Gloria Burns affär nästan dagligen före nov. 1918, då äktenskapet ingicks och stannade där i timalt och väntade på honom, om han icke var inne.

Några andra vittnen framhöllo att de tyckte att Burns utpräglade "märkvärdigt", men någonting brottligt eller ens tvetydigt i hans förhållande till damerna i fråga synes inte vittna ha att förebringa, varför det hela antagligen inskränks sig till ett förskäp av Burns system, hans två bröder och en annan släkting att komma åt de \$100,000, som gubben testamentariskt åt sin efterlämnade hustru — eller något av dem åtminstone, vilket ju också kan ursäktas. Men för att vara en "filmrättegång" förfaller det hela ganska tamt och saknar alla tecken till skandal. Att en gammal gubbe "kläper" en ung flicka, är ju rätt vanligt här i landet, men att en flicka är så klyftig, att hon kan gifte bort sin mamma med \$100,000, är ju någonting nästan storslaget, som affär betraktat, förutsatt att det är sant. Det är ju så lätt att få fram olika vittnesmål, när det gäller \$100,000.

Rättgången pågår inför domaren Rives, men förefaller icke att vara fullt så rivande, som man är van vid i kretsar där filmaktörer och deras beundrare spela huvudrollerna.

Litet av varje ifrån Amerikas horisont

En stor uppeckning kommer att äga rum inom Chicago, i det att man avslöjat en \$2,000,000 lönnkrögarring. Redan har man häktat Harry Magor, f. d. inkassörare av internal revenue, samt politiker M. Mitchell. Det sägs, att man erhållit sensationella bevis av korruption i stor skala bland förbudstjänstemän, av vilka två rapporter ha varit på avtäckningslistan av vissa bryggerier med en avlöning av \$100,000.

År finska förbudet olagligt? Med anledning av att finska statsrådet den 6 juli utfärdat verkställighetsförordning angående den nya skärpta förbudslagen, som därpå träder i kraft, sätter Svenska Pressen i fråga om ej regeringsformen kringgäts, genom att presidenten stadfäst lagen redan före Venolas avgång, men att den utfärdades först nu. Presidenten skall inom utsett tid besluta i riksdagsämnden, annars anses stadfästelse vägrad. Stadsgandet blir sällsamt om stadfästelse sker, men lagsens ikraftträdande uppskjutes nu länge som helst.

Tidningen fastslår att ej ens förbudskämparna tro att den nya lagen, trots sina drakoniska straffbestämmelser, gör förbudet effektivt. Beaktas detta, är tiden mögen för alkoholbolagsaffärens omläggning.

Veteåkerorden började inhötas f. v. i North Dakota.

Inbrottsjuvar bröto upp 50 kassaskåp f. v. å den 6 te våningen i Paulsen byggnaden i Spokane, Wash. De fingo som byte \$100,000.

Överproduktionen på gummimarknaden

Under de senaste tre åren har i medeltal konsumtionen av gummi i världen uppgått till 300,000 ton pr år, medan produktionen belöpt sig till 400,000 ton, varav 250,000 ton äro växtgummi. För producenterna framställer sig därför det problemet huru tillgången av varan skall kunna befinnas efter efterfrågan och prisen på så sätt hållas upp. Nu senast ha holländska gummiupplare med 3 majoritet beslutat hos regeringen anhålla om samarbete med andra regeringar för att åstadkomma en inskränkning av produktionen till dess att tillgången efterfrågan åter kommer i jämvikt. Beslutet är av intresse särskilt därför att de holländska gummiupplarna fört motsatt sig varje kommande inskränkning av produktionen.

Var till denna hemställen kan lända vet man ännu ej. En del av de större producenterna äro allmänt restriktioner, och det är ännu ej bekant huru stora områden den nysammansatt majoriteten representerar, och hävar torde väl den eventuella inverkan på den holländska regeringen bli beröende. Till följd av den rikliga tillgången på gummi har priset sjunkit till cirka 9 pence pr engelsk skjupund, men detta pris har ännu ej kunnat förlänga överproduktion, ehuru många bolag ej till detta pris kunna få debet och kredit att gå ihop. Detta beror därpå att vissa bolag, särskilt de på Ceylon, kunna produceras sin vara med tillfredsställande vinst även med ett sådant avsejningspris. En del experter anse ätt de bäst situerade bolagen ofta kunna arbeta med framgång långa tider till priset nedbringas till 6 pence, då säkert en reduktion av produktionen till 75 procent av normal kapacitet skulle komma att inträda, varigenom den nuvarande efterfrågan skulle kunna tillfredsställas, men något överskott av varan ej skulle inträffa.

(Forts. å sid. 4.)

Ett märkligt domstolsutslag

William Strickler i Los Angeles, 19 år gammal, vars hustru och barn voro sjuka, fick en dags arbete och i betalning en check på \$4. Han skrev en nota efter sinfrån, skaffade sig pengar på checken och använde \$40 på sin familj.

Strickler erkände allithop för domaren Sidney N. Reeve i överdomstolen, och försvaradvokaten omtalade, hurasom Stricklers hustru några dagar senare avlidit och Strickler med sitt fyra månaders gamla barn på armen blivit arresterad vid hennes grav, påstått handborjat och förd till fängelse.

Därpå begärde försvaradvokaten anstånd med Stricklers straff.

"Anstånd med straffet" för domaren. "Han får insett straff alla. Målet avskrivs."

(Forts. å sid. 4.)